

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 20 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Volilni okraji, ki jih imamo še pridobiti.

Pred nekaj dnevi smo rekli na tem mestu, da Slovenci moremo z bilanco zadnjih volitev zadovoljni biti, ker ne le, da smo vse dozdaj svoje poslanske sedeže ohranili, pridobili smo si pet novih, na Kranjskem štiri, na Štajerskem jednega.

Nalog in sveta dolžnost naša bode zdaj, gledati, paziti in delati, da to, kar smo pridobili, tudi krepko obdržimo, in da sovražniku vzete pozicije tako utrdimo, da ostanejo za zmirom naše. Vspen nas ne sme v neskrbnost zazibati, temuč ohrabriti nas mora k novemu delovanju.

Pri prihodnjih volitvah moramo pridobiti še koroška dva sedeža in pa ónega južnih štajerskih mest in trgov. Zdatne manjšine, ki jih uže tu imamo, nam dajejo opravičeno upanje, da bomo čez zopet šest let pridobili še te tri mesta.

Saj je uže zdaj za dva omenjenih krajev silno malo manjkalo, da jih nijsmo dobili, o tretjem pa govori naš današnji dopis iz Koroškega in uči uzroke, zakaj smo padli.

Iz nevspehov se je treba učiti za prihodnji vspeh. „Errando discimus“. Precej po tej volitvi uže treba misliti na to, kako naj se bode v prihodnjič popravilo, kar se je zdaj grešilo. In v tem oziru zlasti brate koroške Slovence opominjamo, naj po nevspehu ne denó rok križem, ampak naj delajo za narodno idejo, naj budé narodno zavest.

Koroški Slovenci naj si jemljó izgled na bratih v štajerskem mariborskem okraji. Kolikrat so ti naši bratje slovenski propali pri volitvah! Kolikrat so skoro britko obupavali! Ali poguma nijsu izgubili! Vedno so pri novih volitvah delali s podvojeno močjo, in glejte, kako so zdaj zmagali za deželni in državni zbor! Tako bodo tudi koroški Slovenci, kateri, da si štejejo 120.000 prebivalcev, némajo zdaj, od Nemcev majorizirani, nobenega poslanca, odslej vedno bolj narodno zavestni in prihodnjič zmagali. V ta namen naj vsak koroški ali mej koroškimi Slovenci živeč narodni Slovenec dela precej, naj pohvali povsod in močno óne volilce, ki so narodno ali konservativno volili, pa naj pograja óne zapeljane, ki so volili tujca ali potujčenca za poslanca, ali pa naj opomni prvotne volilce, da naj bodo pri izboru volilnih mož drugič bolj previdni.

Nekaj bi bilo pač koroškim Slovencem iz tisoč grl priporočiti. Naj namreč narodno zavest budé mej svojim ljudstvom. „Konservativizem“ sam je uže zaporedom pri njih pri volitvah padel, in Nemci imajo le lažje delo, kakor bi ga imeli pri vzbujenem narodnjaštvu. „Slovenec si in tvoj prvi prija-

telj je Slovenec in Slovan“ — potlej še le morda konservativni Nemec. Ta vest naj bi se širila mej koroške Slovence in gotovo bo izdala čez 6 let več, nego je zdaj samo „konservativna“ ideja.

Koroški Slovenci si morajo pomagati najprej sami, njih inteligenca naj se skuša vendar organizirati v kakovo zdrávo agitacijo! V drugej vrsti pa živo priporočamo izvoljenim slovenskim poslancem družih naših kronovin, kranjskim in štajerskim, naj se spomnijo svojih in naših od germanstva in renegatstva potlačeni h ubozih bratov 120.000 koroških Slovencev! Grdo so tlačeni. Same Nemce jim silijo za učitelje, za uradnike in baje celo nekoliko za duhovnike. To ne sme biti!

Čehi in minister Taaffe.

Češki „Narodni Listy“ pišejo o situaciji: „Mi ne poznamo najskrivnejših mislij minister Taaffejevih in dobro razumemo, da, ako ima cilj svojeje politiki, si ne pusti v kvarte gledati; ali kljubu temu dado se uže denes narisati óne misli grofa Taaffeja ozirom dveh temeljnih načel, na katera se pri zdanjih razmerah minister sploh more naslanjati. Dvoje je mogoče: ali hoče pošteno grof Taaffe in za trdno državi povrniti zopet mir s tem, da posamnim narodnostim povrne in zagotovi njih prirojene pravice, ali pa on samo na to gleda, da bode bodočej vladi pridobil za vsako ceno v državnem zboru večino, obstoječo iz konservativcev in klerikalcev, iz narodnih strank in iz ubeglih od ustavoverne stranke. V družem slučaju morala bi nova večina staro politiko gugalno v noveje obleki nadaljevati. Uporabljalo bi se vse stranke, nobenej bi se nič ne dalo razen obljub, ali pa naposled „kakšno reakcionarno predlogo, za katero bi morala vlado večina v orijentnej politiki „jusqu'au delà de Mitrovitza“ podpirati“. Za zdaj mislimo, da je politiška ostrovidnost grofa Taaffeja višja, nego da bi mogli verjeti, ka si je on natvezil na rame tako delo, ki skriva uže v svojem kalu nevspeh. Ali o tem je češki narod jednih mislij: Ako grof Taaffe ne računa sè situacijo, katera ga je dovedla na površje, ako ne bo delal za naravno uredbo notranjih razmer državnih in za odstranjenje krivice, katero je zakrivila ustavoverna stranka, potem bo češki narod, kateremu je ljubezen do pravice, poštenosti in prave politiške svobode glavni pogoj njegovega gotovega obstanka, gotovo mej prvimi, ki bodo tako politiško tendencijo odločno zavrgli.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. julija.

Z dnem 12. julija, ko bodo volili še vé-

likoposestniki na Dalmatinskem, končane so volitve in potlej se reši ministerska kriza.

Vélikoposestniki v Galiciji so volili same konservativce, tirolski pa liberalce. Kakor „Pressa“ izračuni, izgubila je „liberalna“ stranka dozdej 50 sedežev.

V Dalmaciji so predčeranem volila mesta. Voliti sta bila dva poslanca. V skupini Spljet-Dubrovnik-Kotor-Ercegnovi je voljen narodni kandidat dr. Rendić s 561 glasovi, a padel je dozdajni lahonski zastopnik in ljuti vrag dalmatinskih Slovanov Bajamonti, ki je dobil le 439 glasov. Kdo je voljen v skupini Zadar-Sibenik, ne vemo še.

Vnanje države.

Bolgarski knez Aleksander je 9. t. m. v Trnovem na ustavo prisegel in pojde v Sofijo, kjer ga čaka investiturni ferman.

Angleški minister lord Salisbury je pri banketu 9. julija rekel, da je berlinski dogovor skoro po vsem uže zvršen in želji po miru je ustrezno. Zdanji mir je le mirovni premolk. Govornik hvali turško ljudstvo in upa, da bodo turški državniki korupcijo odpravili. V zdanjih razmerah mora celo miroljubna država, kakor je Anglija, zmirom na vojsko pripravljena biti.

Kako turško časopisje vodi za nos svoje bralce in goji njih domišljijo, kažejo sledeče vrste v turškem „Vakitu“ ob času, predno je prišel bolgarski knez Aleksander I. v Carigrad. Piše namreč: „Čujemo, da princ bolgarski prav silno želi priti v Carigrad, da bi svoje obličje drgnil v prahu ob nogah nj. cesarskega veličanstva (sultana), in je prošil za dovoljenje, da se sme dve ali tri ure v Carigradu baviti, da bi dobil svoj ustanovni ferman, na kar bi zopet takoj proč odpotoval. Kakor se sliši, oddala se je ta prošnja po posredovanju ruskega poslaništva.“ Vsaj vendar némajo Amerikanci svojega Barnuma!

Ferryjev naučni zakon za Francosko bode se oddal zdaj takoj senatu, ker ga je zbornica potrdila. Senatu se bode priporočilo nujnost te stvari. Gotovo je, da bode tudi senat sprejel ta zakon, drugače pa hoče Ferry od ministerstva odstopiti. — Zbornica je namreč 9. t. m. sprejela s 332 glasi proti 159 glasom ves Ferryjev načrt.

Mac Mahon je prošil vlado, naj mu dovolji, da gre v Chislehurst k pogrebu cesarskega princa. Vlada pa je odgovorila, da tega ne more storiti, ker je jednake prošnje uže odbila maršalu Canrobertu in Leboeufu in admiralu Jurienu.

V nemškem „rajhstagu“ v Berlinu je dejal knez Bismark 9. t. m., da se čudi, zakaj da nemško novinarstvo zoper nega agitira, ker on pravice „rajhstaga“, pobirati dohodke, nij se nikjer dotaknil, da se nij spril z nobeno frakcijo, a da se je čutil zapuščenega od nacionarno liberalne stranke. Izjavil je potem odločno, da ga ne bo nič odvrnilo s tega pota, po katerem zdaj hodi. — Poslanec Windhorst, vodja katoliške stranke na Nemškem, je pa rekel, da njegova stranka centrum nij nobenih koncesij iskala in tudi nobenih dobila, centrum „rajhstaga“ misli s konservativno stranko združeno delati ne zato, da bi se reakcija uvedla, nego da se bodo meseca maja postave revidirale. „Rajhstag“

je končno sprejel z 211 glasovi zoper 122 glasov § 7 colno-tarifnega zakona.

Dopisi.

Iz Ljubljane 10. julija. [Izv. dop.] („Wo ist denn das — v Kranju“?) Bilo mi je včeraj na tukajšnji pošti pismo oddati — adresirano: „g. N. N. v Kranju.“ Ker je bila vsobina pismu „obrazci brez vrednosti“, obrnil sem se bil do poštnega uradnika, da natančno poizvem, koliko poštne plača tako pismo ali taka pošiljatev? — Ali kaj se mi pripeti? Dokaj smešen prizor! Izročil sem v to svrhu namreč dotičnemu c. kr. poštnemu uradniku svoje pismo; ta prečita naslov in predno dobim zaželjenega pojasnila! — obrne se do nasproti sedečega „kolega“ začuden vprašaje: „Wo ist denn das — v Kranju?“ — Da se je ta v dobri kolegijalnosti „samaritanskim usmiljenjem“ potrudil raztolmačiti, da je to „nemški: Krainburg“, — razume se ob sebi. V meni pak je zavrelo zbog nezaslišane neprilичnosti, da je kaj takega sploh mogoče pri c. kr. poštnem uradu v Ljubljani, v središču Kranjske — v srcu Slovenije, da se niti za najpoglavitejšo in najbližnje domače c. kr. poštno postaje in mesta v deželi ne vé, ne zna! Tako bedasto-smešno, za poštni urad ne baš častno — vprašanje „iz neodpušljive nevednosti“ izvabilo mi je v prvo samo „ironično smehljanje“ — in le prevelika obzirnost do „nežnega spola“ — kajti imel sem pred seboj c. kr. poštnega uradnika „v ženjskej kijklji!“ — zadrževala mi je prosti tok opravičenej indignaciji! Odločil pak sem se, dogodjaj javnosti priobčiti, da sleherni izvé — in sosebno sodeželani Kranjčanje — kako dobro in temeljito se pri c. kr. poštnem uradu ljubljanskem o „starodavnem mestu Kranjskem“ — zna! — Čestokrat uže dalo je nekorektno in neprilичno uradovanje in ravnanje v narodnostnem obziru pri nekaterih c. kr. poštah po slovenskih krajinah povod do jednacih pritožeb, ter i meni vsiljuje se interpelacija do slavnega vodstva: „Ali ono mar misli takim neprilичnostim v okom priti, da pošilja naše rojake — kranjske poštne uradnike domačine v daljne kraje v Bukovino, Tirole, itd. „v eksil“, da národu svoje lastne, iz njega vzrastle zdrave moči odteguje, pa mu jih nadomestuje z nemškim elementom, ki nikakor in niti najmanj zmožen nij, z maso našega naroda občevati? Ali pa je slav. direkcija morda celo teh mislij: da c. kr. uradniku niti potreben nij jezik, kojega ogromna večina naroda v deželi govori, mej kojim živi — v kojej posluje; da naj bi se narod privadil „tujega“ jezika, da mu je s takim uradnikom, s takim uradom občevanje sploh mogoče? — Kdaj bode vendar enkrat boljše? —

Dotičnej poštarici pa gorko na srce polagam ter jej dobrohotno svetujem: ako jej je nemila usoda uže odločila, mej narodom slovenskim za borni vsakdanji kruh boriti se, naj bi se vendar v nje lastnem interesu potrudila, — da ne govorim o višjih dolžnostih nje poklica — prilastiti si i „slovenska“ imena vsaj znamenitejših krajev pokrajin slovenskih! — Vsakemu pravemu narodnjaku pa naj bode končno v dolžnost, odločno zahtevati uradovanje v slovenskem narodnem jeziku! Naravno se bode stvar sama ob sebi zboljšala — in kmalu ne bode več vpraševalo se: „Wo ist denn das — v Kranju?“ — Najmenj pa

se taki arogantni narodni insulti radi slišijo iz ust — ženske.

Iz spodnjega Roža na Koroškem 9. julija [Izv. dop.] Kakor vam je znano, smo mi koroški Slovenci z Nestejem propali. V Borovljah pri nas je dobil Neste 14. dr. Vran 6 glasov, trije volilci se volitve nijso udeležili; v Beljaci je dobil Neste 26, Vran pa 70 glasov. Resultat žalosten, nijsmo ga pričakovali.

Resultat ta jasno kaže, da spodnji Rož v narodnem oziru napreduje, a beljaški okraj pa ne.

Da je na postavljanji kandidatov veliko ležeče, in da se je pri nas grešilo, to se v tem izidu vidi. Pred šestimi leti je naš kandidat, da si je bil Slovenec, v zgorenjem Koroškem mej Nemci več upliva imel, kakor zdaj nemški krvni brat Neste. Zakaj so nam torej Nemca Nesteja konservativci iz Celovca vsilili?

Svarili smo volilni odbor v Celovci. Ali reklo se nam je: Dekan Neste ima veliko večino za soboj in ima mnogo upliva v zgorenjem Koroškem, posebno mej svojimi rodnimi brati Nemci in tudi pri tamošnjih Slovencih. Teško smo verjeli, ali udali smo se v disciplino. Pa vidimo, da nij res. Bolje bi bilo, ko bi bili mi slovenskega kmeta postavili.

Precej vplivnega trdega Nemca sem na lastna ušesa čul, kako je agitiral zoper Nesteja: „Neste je Nemec, on je mestni otrok, on čisto nič ne pozna potrebe kmetske na deželi.“ To se vé, da ta tu imenovani agitator mej nami, kjer sem ga jaz slišal, čisto nič nij opravil; malo prej je pa vendar tri naših somišljenčev oplašil, da so se poskrili, mesto da bi šli volit.

Kakor rečeno, ako bi bil priprost veljavnejši kmet postavljen tu za kandidata, bil bi zmagal, ali če ne bi bil zmagal, gotovo bi bil dobil več glasov kot nemški konservativec Neste, posebno v svojem domačem okraju. To se ve, da je pri nas težavna agitacija zavoljo nemških bričev, ponemčevalnih učiteljev, pomanjkanja narodne inteligencije in male narodne delavnosti naših duhovnov. Advokatje so na primer drugod narodni vodje v političnej borbi, ali mej koroške Slovence se nehče noben narodni advokat naseliti, da si bi imel dela in spoštovan bil, če bi se za nas pečal.

Iz Žužemberka 9. julija. [Izvir. dop.] Potoval sem po Dolenjskem, in zaradi opravil peljal me je pot tudi v Žužemberk. — Bližujoč se trgu, zagledam uže od daleč lično in prostorno poslopje, ki nekako impozantno svoje bele stene črez druge hiše molí. Vprašujoč čegava je ta hiša, zvedel sem, da je šola. Zvedel sem pa tudi, da se imajo Žužemberčani le g. Pehaniju zahvaliti za tako lepo šolo, kajti vsled njegovega prizadevanja se je začela zidati, in le vsled njegovega truda in požrtvovalnosti, na prej zapuščenih tleh, zrasla tako lepa hiša, v katerej se toliko otrok dobrih naukov uči, in katera je lika in ponos celega trga. —

Dospevši v trg, kar naenkrat obvisi oko na tabli, na kojej stoji: „Gemeindeamt Seisenberg.“ — Čuda sem se čudil; pa ne, ko bi bilo tukaj uže Kočevsko, sem si mislil, a ne, ne, saj se tu ne sliši družega govoriti, nego kranjsko-slovensko. Takoj na to sem se bil spomnil, da je tukaj za župana óni Kuzman, ki se je izneveril domačinom, ter je raje potegnil z nemškim Kočevarjem, in se

po volitvi tako čudno proti poštnim narodnim sotržanom obnašal.

Dobro je, da si svoje nasprotnike vselej natanko ogledamo, da vemo potem njihove moči našim nasproti ceniti. Tedaj akoravno je g. dopisnik iz Trebnjega uže dobro osvetil politično breznačajnost tega župana, naj tu svet o njegovih lastnostih in postopanju še nekoliko zve. — Pravil mi je neki pošten tržan, ko sva prišla v pogovoru na župana tako-le:

Precej po smrti prejšnjega župana jelo se je Kuzmanu hrepeneti po županstvu, ter delal je tudi na vse kriplje, da bi se mu izpolnila ta želja. Dosti volilcev si je pridobil z vsakovrstnimi obljubami, to se ve da praznimi.

Pravil mi je tržan, da so zdaj uže vsi občanje nezadovoljni njegovega županovanja, in se zelo kesajo, da so ga izvolili. —

Možje žužemberške občine! Obnesli ste se dobro pri zadnej volitvi, enoglasno, razen župana, ste stali za domačina, narodnjaka.

Zopet gleda ponosno vsa naša slovenska dežela na vas, in je vam hvaležna. — Vendar zdaj, ko ste uže začeli, hodite do konca po pravem potu, ter izderite si še zadnjo smet, ki je v vašem očesu: županstvo naredite domačinsko ali narodno. Nezadovoljni ste uže bili pred z županom in po takim nemoževskem njegovem obnašanji v Trebnjem ne smete trpeti, da bi on še dalje stal na čelu vaše občine, saj ste videli, da on ne mara za vas, ker potegnil je s Kočevarjem in zraven se je še tako obnašal, in vas tako razžalil, da ne morete drugače, ako nečete sami sebi na narodno nečast delati, da mu daste nezakupnico. Izberite si družega značaja in narodnega moža, da svet ne bo mislil, ka nimate boljših mož mej soboj. Kuzman naj pa gre mej nemške Kočevarje, ki so mu tako dragi, za župana, tam naj nemčuri, kolikor hče.

Z Notranjskega 8. julija. [Izv. dopis.] Nesloga je Slovence premagala, jim vzela samostalnost, ter jim postavila tuje je-robe in gospodarje. Na slovanski greh nesloge računajo vsi politikarji, kateri Slovanu ne privoščijo svobodnega gibanja in razvoja, kateri ga želé še za naprej držati v sponah hlapčevanja in slepe pokorščine. To je žalostno; veselejše je pa, da so se Slovani jeli zavedati svoje glavne napake in složno stopati v boj proti svojim nasprotnikom, naj jih najdejo, kjer koli. Mi Slovenci imamo dva huda nasprotnika: nemškutarstvo in lahonstvo. Krati se nam politična svoboda, in jemlje pravica živeti kot narod. Bog nam je dal slovenski govor, cesar politično svobodo in potrdil je ustavo, katera določuje, da ima vsaka narodnost pravico razvijati se na podlagi svojega jezika. Naši nasprotniki pa ne priznajo božjih in naravnih pravic, ne marajo za cesarjevo besedo, in nasprotujejo jasnim določbam ustave, kadar bi se imele vršiti nam v korist. Pa kaj bi opisoval krivice, katere so se nam godile, nam vsem so še živo v spominu, saj je do zadnjega časa svojo slovensko domovino ljubiti, in za svoj jezik poganjati se, greh bilo, kateri se je mnogokrat kaznoval. Ubogi Slovenec, kateri nikoli družega mislil nij, kakor to, kako bi si jezikovo ravnopravnost pridobil, sumničen je bil veleizdajstva, in oholi ljudje, kateri so pri vsakej priliki pokazali, da jim je nekaj družega bolj mar, kakor obstanek Avstrije, čudili so se, da nas vlada ne dene v obsadni stan, in da ne

pošlje vojske na nas, katera bi nas učila s kanoni in bajoneti čislati veliko-nemško idejo.

Hude čase smo preživeli, zdaj je upanje, da pridejo boljši. Cesar, kateri je vedno želel miru mej svojimi narodi, poklical je ministra, katerega prva naloga je, čuvati volitveno svobodo, da se izve enkrat pravo mnenje vseh volilcev, — a ne samo ene stranke. Še nobene volitve niso bile tako važne, kakor sedanje. Slovenci smo mej prvimi stopili na volišče. Malo časa smo imeli za pripravo k tem volitvam; vse se je naglo vršilo, a naše volitve so vendar izpale dobro, in tudi tam, kjer zdaj še nijsmo zmagali, pridobljeno je toliko tal, da, ako jih dobro čuvamo, po prihodnjih volitvah nobenega volilnega okraja, kjer imajo slovenski prebivalci večino, ne bo zastopal naš nasprotnik.

S temi volitvami — razen Goriške — smo pokazali, da se jasno zavedamo, kaj hočemo, in da smo složni nasproti pncemčevalcem Avstrije. V prvej vrsti je to zasluga volilcev samih, kateri so izpoznali, da le v edinosti je naša moč, in da našim nasprotnikom ne moremo bolj imponirati, kakor če složno na volišče stopimo. V drugej vrsti gre hvala narodnim možem, kateri so se nemudoma narodne organizacije lotili in neutrudno delali za narodno disciplino in obilno udeležbo volitev. Kakor gre velika hvala vsem, kateri so na stran pustivši vse osobnosti in vse, kar bi moglo razdor podnetiti, k sijajnej naši zmagi pripomogli, tako so pa vse graje vredni oni „narodnjaki“, kateri so si prizadevali slogu mej volilci podreti. Tacega „narodnjaka“ smo imeli, kakor je bilo uže v prvem poročilu omenjeno, v Postojni pri volitvi g. Obreza. Ta „narodnjak“ je, počenši od Adama, vse na dan izvelkel, da bi g. Obrezu par glasov odcepil. Več bi tako ne bilo mogoče doseči, to je sam dobro vedel. Ko bi mi sumničiti hoteli, rekli bi, da je bil ta gospod najet od nemškutarske stranke, katera bi se, ker še nikoli pri nas svojega kandidata postaviti nij mogla, zadovoljila s tem, da volilce razcepi, — ali dokazov za to némamo, torej rajši mislimo, da je ta gospod, kar je počel, delal iz nes pameti, in da bi mu se torej smelo reči: „Gospod, odpusti mu, saj ne vé, kaj dela!“

Napadel je brez vse potrebe in brez vseh dokazov dr. Razlaga, da se je slovenstvu izneveril. Všeč mu nij bilo, da je g. Obreza Cerknčan, on bi bil rad kandidata „iz našega kraja,“ in da se postojnski volilci v nasprotje postavijo z logaškimi. Na volilnem shodu v Postojni nij hotel nobenega kandidata imenovati, kateri bi bil po njegovej misli, — pač pa je čisto novega kandidata samo na svojo roko; in zoper voljo dotičnega gospoda dve uri pred volitvijo postavil. Ima-li tak človek pameti? Da-si je priča bil, da so si Notranjci z veliko večino g. Obreza sami za kandidata izbrali, trdil je, da Notranjcem le centralni volilni odbor g. Obreza sili, da se pa moramo tega „ljublanskega jerobstva“ otresti in družega kandidata postaviti, — da se bomo skazali može le s tem, ako centralnega odbora ne poslušamo, — da bo naša volitev častna (?), ako narodno disciplino — katera mu je le beseda brez pomena — ovržemo, in svetu pokazemo, da nijsmo edini. To je možko, ne pa vsi enako voliti. (Opomnim, da to poročilo nij pretirano, pač pa ublaženo.) — Jaz bi ne besedil toliko, ako bi ne bil to mož, kateri se hvali, da ima „krvave zasluge“ za narod, ka-

teri se je vedno mej prve notranjske narodnjake štel, in kateri je tudi pri nekaterih gospodih centralnega volilnega odbora nekđaj veljavo imel. Kdor tako očito neslogo seje, edinost kot škodljivo opisuje, in zoper najodličnejše naše bojovnike hujska, ne vé, kaj narodna ideja zahteva, preživel se je, in ne zasluži več, da se še prišteva narodnjakom, ker ne služi več svetej naši stvari, temuč hoté ali nehoté pot gladi našim sovragom.

Ko vse drugo nič nij izdalo, pripovedoval je ta gospod volilcem, da je g. Obreza v deželnem zboru zoper mitnico na reškej cesti glasoval. Stenografski zapisniki deželnega zbora leta 1877 pričajo, da g. Obreza zoper to mitnico nij glasoval. On je bil zoper to mitnico, a glasoval nij zoper njo. Bil je pa g. Obreza zoper napravo te mitnice: 1. iz narodnogospodarstvenih uzrokov, 2. zarad tega, ker je po podatkih bistrškega cestnega odbora, kateri je za mitnico bil, le majhenega čistega prihodka pričakovati bilo. G. Obreza pa — še enkrat ponavljam — zoper mitnico nij glasoval, stavil je pa eventualni predlog, naj se za slučaj, ako bi deželni zbor mitnico dobil, dovoli skozi štiri leta letna podpora od 400 glđ. On je bil prepričan, da je reškej cesti podpore potreba, a mislil je, da bo podpora, katero je on nasvetoval, izdatnejša, kakor dohodek mitnice. — Sicer je pa naša misel o tej cesti, da naj bise uvrstila mej državne.

Da se vrnemo k volilnej agitaciji, — vse prizadevanje tega gospoda je bilo zastoj; par volilcev, katere je bil na svojo stran dobil, se je o pravem času premislilo, in glasovali so vsi za g. Obrezo, le on sam „iz prepričanja“ svojega glasu nij oddal nikomur, dasiravno je po milosti gosp. okrajnega glavarja sedel v volilnej komisiji. — Tistej občini, katera ga je izbrala za volilnega moža, priporočamo, naj v prihodnjic namesto njega tacega moža volit pošlje, kateri mej slovenskimi volilci ne bo skaze delal. Saj njemu tudi treba nij, da bi bil volilen mož, — on tako ostane „večen kandidat“ za deželni zbor in zdaj tudi za državni. Da, mi vemo, kaj bi ta gospod rad, — ali vse se dela slepo in gluho zanj in za njegove programe. Nehvaležni svet! — Ko bi bil on molčal, mogoče, da bi bil kdaj postavljen za kandidata v deželni zbor, ker bi bili nekateri mislili, da ima kaj zdrave pameti, a govoril je, in s tem kar je govoril, pokazal, da je za javno delovanje čisto nesposoben. Po imenu imenovati tega gospoda nij treba, saj ga vsak Notranjec pozna, kateri je o priliki kake volitve v Postojni bil, in njegove „lastnosti državnega in deželnega poslanca“ uže postojnski vrabci čivkajo. Pri njem se je izpolnila tista — menda latinska — prislovica, ki pravi: Ko bi bil molčal, bi te imeli za modrega. Vžival je prej nekaj spoštovanja kot narodnjak, odkar je pa začel svoje programe prodajati, velja splošno za prototip neslanega besedovalca.

Iz Celja 10. julija. [Izviren dopis.] „Ciljerca“ se še nij dosti nahujskala in išče kakor gladen pes po vseh kotih političnih kosti, da bi je ogladala. Posebno pa se razvidi iz „Eingesendet“ od 10./7 1879 št. 55 omenjenega časnika, kojega življenje dr. Foregger podpira, da se podpisani „Ein Cillier“ šopiri, kakor pav, vgnječji svoje surovosti — kakor je uže od nekđaj njegova navada —. Za nas je to vse jedno, ali skriva dopisnik svoje ime ali ne, ker ga itak poznamo po njegovih lepih omikanih izrazih.

V začetku pravi, da se pošiljajo „Slovenskemu Narodu“ naši dopisi iz „ruskih“ krogov, kar je deloma resnica, samo da ne iz „ruskih“, ampak „slovenskih“ krogov, in ga moramo le omilovati, da še siromaček do zdaj ne vé, kje so ruske meje. Če je pa on s tema besedama „ruski krozi“ kaj družega mislil reči, se zopet sam s svojo nevednostjo po glavi bije, kajti nobeden se ne more spominjati, da bi bili rodod Rusi v Celji naseljeni. —

Da ne živé celjski Slovenci od ruskih rubljev, ampak od svojega dela, morate vsi priznati in le občudujemo nemškega dopisnika zaradi njegove „bistroumnosti“, kako bi tudi to bilo mogoče, ker stanujemo v sredini nemškega mesta „Celje“, v katerem se reče: „Deutsch sind seine Sitten? Oder was“. Z nekako očetovsko skrbjo se briga dopisnik za take imenovane celjske Ruse, ter se za nje boji. Mi ga pa zagotovimo, da on ne bo nikdar za nobenega skušnje delal, najmanje pa za nas, in je sploh dvomiti, če bi bil za to sposoben, in če ga je uže morebiti ta čast zadela, naj si jo za sebe prihrani, in naj se osodi za to zahvaljuje da ga nij prezrla. Družgače bi bilo, ko bi se njegove surovosti klasificiralo, tedaj mu pa odlika ne odnese pete.

Iz Ptujja 9. julija. [Izv. dop.] Ne velja zastoj pregovor: „sloga jači, nesloga tlačí“. To so pokazala 6. t. m. naša društva, ki so se zjediniła, napraviti ta dan takozvani „internacionalni“ izlet v Slovensko Bistrico. Osem društev skupno izlet napraviti, zdi se nam nekaj nenavadnega. Ob 1/8 uro zjutraj odrinili smo z vlakom proti Pragarskemu. Od tu do Bistrice marširali smo, in godba nam je mej potjo igrala. V Bistrico dospévši bili smo prijazno iznenadeni, videti mesto lepo okinčano in lepi spol nas je obdaril s cvetličnimi vencí in šopki. Lepe ročice morale so gotovo par dnij poprej marljive biti. Pred skupnim obedom pozdravil nas je v imenu Bistričanov gosp. Mravljak v jako prijaznem govoru, omenivši mej drugim, da je to zelo časten dan za Bistričane, in tisti, koji se bode dolgočasil, ima zelo lepo nalogo, namreč, vse stroške tega izleta plačati. Popoldne pripeljalo se je še mnogo gospóde iz Ptujja, Maribora, Konjic in družih krajev. Ptujčanov bilo nas je okolo 200 osob. Ob 5. uri popoldne pričel se je koncert, kojega se je nad 500 osob udeležilo. Program se je izvršil v najlepšem redu. Štirje gospodje, katerim mi najtoplejšo zahvalo izrekamo, so tudi dva slovenska čveterospeva namreč „Moja rožica“ in „Prošnja“ zapeli. Da so peli izvrstno, mi nij skora; treba omeniti, kajti ti gospodje so najizvrstnejša pevska moč tu. Pevša se prva pesnica, bil je neki bistrški ognjegasilec, (koi je pa menda ta dan nekaj preobilo pogasil) toliko predrzen, da je mej petjem žvižgal. Je mar to tudi „deutsche bildung“? Mož je menda hotel škandal provocirati, ali mi smo si mislili, odpustimo mu, saj ne vé, kaj dela. — Še nekaj nam nij dopalo, namreč v prostoru, kjer smo imeli skupni obed in zvečer koncert, visele so pruske zastave. Mi Slovenci se po pravici smemo nad tem izpotikati, kajti to nij več „internacionalno“, ampak prusko. Mi nijsmo zahtevali nobene slovenske zastave, samo zarad tega ne, da ostane izlet v pravem pomenu besede „internacionalen“, a to breztaktnost si hočemo dobro zapamtiti.

Zvečer proti 9. uri odrinoli smo zopet proti Pragarskemu in Bistričani bili so toliko

prijazni, da so nam brezplačno vozove pre-
skrbeli.

Neki gospodje, koji so menda preveč „ga-
sili“, popevali so proti domu „hochdeutsch“
„die wacht am Rhein“. „In vino veritas“ misli-
simo si, ko smo to škandalozno vedenje čuli

Domače stvari.

— (Vabilo udom ljubljanske čit-
talnice.) Nekateri narodni mestjani, združeni s
čitalnico v Kraji nameravajo napraviti v nede-
ljo 13. dne t. m., ako bo vreme ugodno, izlet
v prijazni narodni Kamnik. Naj bi se temu
izletu pridružili tudi častiti udje čitalnice ljub-
ljanske! — Tako se glasi pismo predsedstva
čitalnice kranjske do predsedstva čitalnice ljub-
ljanske. Ustrezimo uljudnemu vabilu na prija-
teljski rendezvous.

— (Sokolski večer) bode v nedeljo
13. julija na vrtu čitalniške restavracije. Pro-
gram je: 1. Telovadba na drogu. 2. Petje sl.
pevskega zbora čitalniškega. 3. Godba. Pevski
zbor čitalniški sodeluje. Ravnatelj večera so
gg. F. Mulaček, J. Gintar in J. Kališnik. Za-
četek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina 20 kr.
Če bi bilo vreme neugodno, bode veselica
drugo nedeljo.

— (Deželni predsednik g. vitez
Kallina) se je za več tednov odpeljal v
toplice v Karlove Vare na Češko.

— (V Bled) gredo v nedeljo pevci fil-
harmoničnega društva.

— (Za pogorelce) na Gori v ribniškem
okraji je deželni predsednik razpisal nabiranje
darov po celem deželi.

— (Idrijske čitalnice godba) na-
pravi v nedeljo zvečer 13. t. m. pod vodstvom
svojega kapelnika g. Serjuna v pivarni g. Tu-
ječa „pri črnem orlu“ koncert s sledečim pro-
gramom: 1. Janez Serjun: Edinost godcev;
popotnica. 2. J. Kocijančič: Oblačku; zbor z bar-
riton i tenor solo. 3. Cherni: Potpourri iz opere
Norma. 4. Fr. Gerbic: Svojemu čolniku; tenor
solo s spremljem godbe. 5. Ignatus: Poloneza.
6. A. Hajdrih: V tihej noči; čvetrospev. 7.
Davorin Jenko: Strunam; solo za oboč s
spremljevanjem godbe. 8. Janez Serjun: Komu
je mar? — zbor s tenor solo i spremlje-
vanjem godbe. 9. N. — Fantazija; solo za
flavto s spremljevanjem godbe. 10. Dr. Benja-
min Ipavec: Domovini; zbor z bariton i tenor
solo. 11. A. Koble: Pfeil — Schnell-Polka. 12.
J. Kocijančič: Venec narodnih pesnij. 13. J.
Auber: Romanca; solo za flavto i klarinet.
14. Janez Serjun: Mi smo mi! — mazurka.

— (Popravek.) V zadnjem izkazu iz-
žrebanih številc loterije napravljene pri slav-
nosti dne 6. t. m. čitalnice v spodnji Šiški
vrnila se je podpisnemu pomota, in sicer mora
biti v predzadnji vrsti namesto dvakrat po
355 enkrat 335, tako, da so bile izžrebane
številke 355 in 335. Odbor.

Poslano.

Poziv na naročbo na drugi tečaj „Slavjan-
skega almanaha“.

„Slavjanski almanah“, ki je šel letos prvokrat
v goste na sever in na jug mej brate Slavjane, spre-
jet je bil povsod nepričakovano prijazno. Razni ve-
ljavni listi, politični in beletristični, razgovarjali so se
o tej knjigi jednako dobrohotno in ugodno. Tudi oni,
kateri so ostro sodili, odobrvali so namen „almana-
hov“, hvalili in priporočevali so nadaljnjo izdajanje
„slavjanskega almanaha“.

Tako ugodno pripoznavanje je napotilo izda-
telja in urednike na izdajo drugega letnika „slav-
janskega almanaha“.

Prva skrb pri tem delovanju nam bode, da se
doseže namen „almanahov“ vedno popolnejše. Na
to stran nam bodo v prid lastne skušnje pri prvem

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

letniku in premišljeni svēti, katere so nam dali pre-
sojevalci v javnih listih.

„Almanahu“ je dana velika naloga, ker želi se-
znani občinstvo z obliko in z duhom, ki se kaže v
raznih jezikih slavjanskega plemena. Ali poleg tega
prvega in najslovesnejšega namena hoče „almanah“
podajati čitateljem take snovi, ki osvetljujejo po-
sebnosti slavjanskih narodnostij.

Zato je za „almanah“ samo tako gradivo pri-
pravno, ki v leposlovnih, če tudi v prav kratkih iz-
delkih označuje mišljenje in čutenje dotičnih nar-
odov, dalje ki v znanstvenih sestavkih opisuje spe-
cifične kulturne strani, bodi si občeslavjanske,
bodi si take, ki so samosvojstva posameznih slavjan-
skih vej.

Samo po takem potu utegne tudi mala knjiga v
velikosti in osnovi „slavjanskega almanaha“ zares
pospeševati duševno spoznavanje slavjanskih narodov.
Po takem potu primerjamo različnosti slavjanske mej
soboj, utrjujemo dobre posebnosti ter jih sprejem-
ljemo drug od drugega, kajti noben slavjanski narod
nij tako popoln, da ne bi mogel pridobiti na kako
stran duševno pri sorodnem narodu.

Po tem je čisto naravno, da vsak pisatelj, ako
je Slavjan, pospešuje mejsobno spoznavanje slav-
janskega duha. In v tem določenem smislu obračamo
se na korist Slavjanstva do pisateljev
vseh slavjanskih narodnostij, da nam pošil-
jajo svoje umotvore in znanstvene izdelke.

Slavjansko občinstvo pa prosimo, naj se
obilno oglasa za zabavo in poduk zares slavjanskega
duha. Najprej je potreba, da se spoznamo ter se
učimo po naravnem potu z gradivom v roki izražati
sočutje do sobratov.

Z obilim naročilom pa je slednjič izdatelju mo-
goče skrbeti ne samo za dobro, ampak tudi razmerno
debelo in v obliki lepo knjigo.

Knjiga bode obsegala, kakor je iz namena raz-
vidno, kolikor mogoče v vseh slavjanskih
pisnih jezikih okolo 24 pol leposlovne in znan-
stvene tvarine z razmerno enakim prostorom za
vsak slavjanski narod. Cena jej bode, kakor vlani,
za predplačnike 1 gld. 20 kr., za književno trgovstvo
pa 1 gld. 60 kr. Naročevanje se bode sklenilo kon-
cem leta. Knjiga pa izide začetkom novega leta.

Tujci.	
9. julija:	
Evropa: Herson iz Dunaja.	
Pri stonari: Fekl iz Grada.	
Pri Mareših iz Dunaja.	
Pri Trstah: Berger iz Dunaja.	
Pri Matitem: Plank iz Kočevja.	
Rack iz Grada.	
Pri Rindelsch iz Dunaja.	
Pri avstrijskem cesarju: Mayer	
iz Rake.	
Gruntar iz Krškega.	

Dunajska borza 11. julija.	
Štorni drž dolg v srebru	68 68
Zlata renta	78 78
1860 drž. posojilo	156 156
Akrije narodne banke	822 822
Kreditne akcije	957 957
London	115 115
Napol.	90 90
Kr. obkni	20 20
Kr. obkni	48 48
Drjavno marke	80 80

Krčmarjem!

V mestu Črnomlju prodava se dobrovoljno
hiša — znana Krčmarjem — z obzidanim velikim
dvoriščem, z zidanim in z opeko pokritim prostor-
nim hlevom in z velikim vrtom. Ta krčma je prak-
tična, ker je precej na roko vozilnikom, ki pridejo
po novejši kočevski cesti v Črnomelj. Pogoj
so jako ugodni, izvedo se pod addresso:
(308—1)
Fr. Guštin v Metulju.

Spisi in novci naj se blagovoljno pošiljajo pod
naslovom: Radivoj Poznik, Wien, VIII. Florian-
gasse 17.

Na Dunaji, 6. julija 1879.

France Podgornik.

Radoslav Pukl.

Radivoj Poznik.

Umrlj v Ljubljani.

7. julija: Rafael Salmič, mestnega policaja dete,
10 m., v rožnih ulicah št. 5, vsled jetike.

8. julija: Jožefa Kramar, postreščka hči, v
Florjanovih ulicah št. 25, vsled pijemije.

9. julija: Andrij Zdešar, 78 l., poljedelec v pred-
krajci Črna vas št. 10, vsled mrtvice na pljučah. —
Ivana Vidmar, hišnika hči, 1 l. 2 m., v predkrajci
Črna vas št. 18, vsled ošpic.

10. julija: Rihard Matajec, pisarja dete, 1 leto
3 m., v Hrenovih ulicah št. 16, vsled božjasti. —
Anton Škofc, bivši fabriški mizar, 66 l., v študen-
tovskih ulicah št. 13, vsled šena.

V deželnej bolnici:

5. julija: Katarina Marn, dekla, 49 l.

6. julija: Marija Bolha, hči delavke, 5 m., vsled
slabosti. — Johana Vojevec, hči delavke, 5 m., vsled
pomanjkanja krvi.

8. julija: Marija Kavšek, gostačka, 56 l.

9. julija: Franjo Majer, mizar, 37 let, vsled
treslike.

Stanovanje v najem.

V hiši št. 49 (nova) na poljanskej cesti odda
se ob sv. Mihelu t. l. v najem jedno stanovanje,
ki ima 3 sobe, 1 kuhinjo z nepotravnim ognjiščem,
1 drevnico, na željo tudi poraba vrta, — in v
istih hiši odda se **takoj** jedno stanovanje s 2 sobo,
kuhinja, drevnico in delavnico pripravno za vsak
posel.

V hiši št. 51 (nova) na poljanskej cesti odda
se ob sv. Mihelu t. l. stanovanje z 2 sobama,
kuhinja, drevnico in kletjo.

Natančneje povē dvornik v bivšji fabriki za
sladkor. (309—2)

Temeljita pomoč
vsem, ki so v želodci ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim delom na čiščenje in snaženje sokrovce in krvi in
na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najboljše za to sredstvo je

dr. Roza

življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnem vsem tem za-
htevam; isti oživi vse prebavljene, nareja zdravo in čisto kri, in truplo
dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse težko preba-
vanje, osobito gnjus do jedi, kislo riganje, napetost, bljevanje, krč v
želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo
in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrst-
nega uplivanja obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gld., pol sklenice 50 kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Raz-
pošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Velespoštovani g. Fragner!

Prosim vas udano, pošljite mi za priloženih 18 mark zopet
„dr. Rozov življenski balzam“. Ta balzam je prav posebno sredstvo
zoper gnjus do jedi, shušanje, in ako se ne more spati. Ljudje, nad
kujimi so uže obupali zdravniki, postali so po tem „življenskem bal-
zamu“ zdravi in krepki. Prosim za takojšnje priposljanje.

V štovanju vam udani H. Stolzenberg.

Loos-Heinersdorf poleg Müncheberga 14. avg. 1875.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. n. gg.
naročnike, naj povsodi izrečno **dr. Rozov življenski balzam** iz
lekarni B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so na-
ročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo
življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi

dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdeovalca **B. Fragner-ja**, lekarna
„k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekarna; Jos. Svoboda, lekarna. V
Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekarna.

Vse lekarne in večje trgovine z materialnim
blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega
balzama.

Isto tam:

Pragska občna domača maz,

gotovo in izkušeno sredstvo za ozdravljenje vsacega prisada, rano in
oteklina, à 25 in 35 kr. av. v.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo
znano, odstrani naglušost, in po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen
sluh. 1 sklenica 1 gld. a. v. (270—3)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.